II

(Aktid, mille avaldamine ei ole kohustuslik)

KOMISJON

KOMISJONI OTSUS,

23. august 2006,

erakorraliste meetmete kohta, mis käsitlevad turuleviimisloata geneetiliselt muundatud organismi LL RICE 601 riisitoodetes

(teatavaks tehtud numbri K(2006) 3863 all)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2006/578/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrust (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused, [1] eriti selle artikli 53 lõike 2 esimest lõiku,

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määruse (EÜ) nr 1829/2003 (geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta) [2] artikli 4 lõikes 2 ja artikli 16 lõikes 2 on sätestatud, et geneetiliselt muundatud toitu ega sööta ei tohi viia ühenduse turule, kui selle jaoks ei ole vastavalt nimetatud määrusele antud luba. Sama määruse artikli 4 lõikes 3 ja artikli 16 lõikes 3 on sätestatud, et geneetiliselt muundatud toidu ja sööda jaoks võib anda loa üksnes siis, kui on asjakohaselt ja piisavalt tõendatud, et kõnealune toit või sööt ei avalda kahjulikku mõju inimeste või loomade tervisele ega keskkonnale, ei eksita tarbijaid ega kasutajaid ning et see ei erine asendatavast toidust või söödast niisugusel määral, et selle tavapärane tarbimine võib põhjustada inimestele või loomadele toitainevaegust.

(2) 18. augustil 2006. aastal teatasid Ameerika Ühendriikide ametiasutused (edaspidi "USA ametiasutused") komisjonile, et geneetiliselt muundatud riisiga "LL RICE 601" saastunud riisitooteid (edaspidi "saastunud tooted"), mille jaoks ei ole antud luba ühenduse turule viimiseks, on leitud USA turult võetud pikateralise riisi proovidest, mis on pärit 2005. aasta lõikusest. Toodete saastumisest teatas 31. juulil 2006 USA ametiasutustele Bayer Crop Science, kes on geneetiliselt muundatud riisi LL RICE 601 arendanud äriühing. Hiljem teatasid USA ametiasutused lisaks komisjonile, et siiani ei ole teada, millisel määral on turustusahel saastunud, ning et praegu ei ole võimalik edastada teavet ühendusse eksporditud toodete võimaliku saastumise kohta. Lisaks teatasid need ametiasutused komisjonile, et kõnealustele toodetele ei ole antud luba ka Ameerika Ühendriikide turule viimiseks.

(3) Ilma et see piiraks liikmesriikide kontrollikohustust, tuleks saastunud toodete tõenäolise impordi suhtes võetavatest täiendavatest meetmetest kujundada järjekindel ja ühtne lähenemisviis, mis võimaldaks kiiret ja tõhusat tegutsemist ning hoiaks ära liikmesriikide vahelised erinevused olukorra lahendamisel.

(4) Määruse (EÜ) nr 178/2002 artiklis 53 on sätestatud võimalus asjakohaste erakorraliste ühenduse meetmete võtmiseks kolmandast riigist imporditud toidu või sööda suhtes, et kaitsta inimeste ja loomade tervist ja keskkonda, kui asjaomaste liikmesriikide võetavate meetmetega ei ole riski võimalik rahuldavalt vaos hoida.

[1] EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1.
[2] ELT L 268, 18.10.2003, lk 1.

(5) Kuna geneetiliselt muundatud riisile LL RICE 601 ei ole ELi õigusaktide kohaselt luba antud, ja võttes arvesse eeldatavat ohtu toodete puhul, mille jaoks ei ole antud luba vastavalt määrusele (EÜ) nr 1829/2003, millega arvestatakse ka määruse (EÜ) nr 178/2002 artiklis 7 sätestatud ettevaatuspõhimõtet, on asjakohane võtta erakorralised meetmed, et vältida kõnealuste toodete turuleviimist ühenduses.

(6) Vastavalt määruses (EÜ) nr 178/2002 sätestatud üldnõuetele on toidu- ja söödakäitlejatel juriidiline esmavastutus tagada nende käideldava toidu ja sööda vastavus toidualaste õigusnormide nõuetele ning kontrollida nende nõuete täitmist. Seepärast on sööda ja toidu esmase turuleviimise eest vastutaval ettevõtjal kohustus tõestada, et need ei sisalda saastunud tooteid. Selleks tuleks käesolevas otsuses sätestatud erakorraliste meetmetega ette näha, et teatavaid Ühendriikidest pärit tooteid võib turule viia ainult juhul, kui esitatakse analüüsiaruanne, mis näitab, et tooted ei ole saastunud geneetiliselt muundatud riisiga LL RICE 601. Analüüsiaruande peaksid esitama rahvusvaheliselt tunnustatud standarditele vastavad laborid.

(7) Kontrolli hõlbustamiseks tuleks kogu turuleviidava geneetiliselt muundatud toidu ja sööda suhtes kohaldada valideeritud määramismeetodit. Äriühingul Bayer Crop Science on palutud esitada geneetiliselt muundatud riisi LL RICE 601 tekkepõhine määramismeetod ja kontrollproovid. Kättesaadavaks on tehtud kaks meetodit, mis on valideeritud USA põllumajandusministeeriumi *Grain Inspection, Packers and Stockyards Administration* (GIPSA) poolt koostöös ühenduse referentlaboriga, millele on osutatud määruse (EÜ) nr 1829/2003 artiklis 32.

(8) Käesoleva otsusega ettenähtud meetmed peavad olema proportsionaalsed ega tohi piirata kaubandust rohkem kui vaja ning seetõttu tuleks neid kohaldada ainult selliste toodete suhtes, mis võivad tõenäoliselt olla saastunud geneetiliselt muundatud riisiga LL RICE 601, mida saadud andmete põhjal on Ameerika Ühendriikidest ühendusse imporditud.

(9) Komisjoni taotlustele vaatamata on USA ametiasutused olnud võimetud andma mingeid garantiisid, et Ühendriikidest imporditud riisitooted ei sisalda edaspidi riisi LL RICE 601, sest Ühendriikides puuduvad nende toodetega seotud eraldamis- ja jälgimismeetmed.

(10) Söötade või muude toiduainete puhul, mis ei ole hõlmatud käesolevas otsuses sätestatud meetmetega, peaksid liikmesriigid jälgima, et kõnealused tooted ei oleks saastatud riisiga LL RICE 601. Liikmesriikide esitatud teabe põhjal kaalub komisjon asjakohaste meetmete võtmise vajadust,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Kohaldamisala

Käesolevat otsust kohaldatakse järgmiste Ameerika Ühendriikidest pärit toodete suhtes:

— CN-koodi 1006 20 15 alla kuuluv kupatatud, pikateraline A, kooritud (pruun) riis,

— CN-koodi 1006 20 17 alla kuuluv kupatatud, pikateraline B, kooritud (pruun) riis,

— CN-koodi 1006 20 96 alla kuuluv, pikateraline A, kooritud (pruun) riis,

— CN-koodi 1006 20 98 alla kuuluv, pikateraline B, kooritud (pruun) riis,

— CN-koodi 1006 30 25 alla kuuluv kupatatud, pikateraline A, poolkroovitud riis,

— CN-koodi 1006 30 27 alla kuuluv kupatatud, pikateraline B, poolkroovitud riis,

— CN-koodi 1006 30 46 alla kuuluv pikateraline A, poolkroovitud riis,

— CN-koodi 1006 30 48 alla kuuluv pikateraline B, poolkroovitud riis,

— CN-koodi 1006 30 65 alla kuuluv kupatatud, pikateraline A, kroovitud riis,

— CN-koodi 1006 30 67 alla kuuluv kupatatud, pikateraline B, kroovitud riis,

— CN-koodi 1006 30 96 alla kuuluv pikateraline A, kroovitud riis,

— CN-koodi 1006 30 98 alla kuuluv pikateraline B, kroovitud riis,

— CN-koodi 1006 40 00 alla kuuluv purustatud riis, kui on kindlaks tehtud, et see ei sisalda pikateralist riisi.

Artikkel 2

Esmase turuleviimise tingimused

1. Liikmesriigid lubavad artiklis 1 osutatud geneetiliselt muundatud toodete esmast turuleviimist ainult juhul, kui saadetisega kaasasolevas geneetiliselt muundatud riisi LL RICE 601 avastamiseks ettenähtud sobilikul ja kinnitatud tekkepõhisel meetodil põhineva analüüsiaruande originaaleksemplaris on näidatud, et toode ei sisalda geneetiliselt muundatud riisi LL RICE 601.

Kui artiklis 1 viidatud saadetis on jagatud osadeks, peab lõikes 1 toodud analüüsi aruande tõestatud koopia olema kaasas osadeks jagatud saadetise iga osaga.

2. Kui selline analüüsiaruanne puudub, peab ühenduse toote esmase turuleviimise eest vastutav ettevõtja analüüsima artiklis 1 osutatud tooteid, tõendamaks, et need ei sisalda geneetiliselt muundatud riisi LL RICE 601. Kuni analüüsiaruande valmimiseni tooteid ühenduse turule ei viida.

3. Liikmesriigid teatavad komisjonile positiivsetest (ebasoodsatest) tulemustest toidu- ja söödaalase kiirhoiatussüsteemi kaudu.

Artikkel 3

Muud kontrollmeetmed

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, sealhulgas artiklis 1 osutatud juba turul olevate geneetiliselt muundatud toodete pistelised proovid ja analüüs kontrollimaks, et neis puudub geneetiliselt muundatud riis LL RICE 601. Nad teatavad komisjonile positiivsetest (ebasoodsatest) tulemustest toidu- ja söödaalase kiirhoiatussüsteemi kaudu.

Artikkel 4

Saastunud saadetised

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, tagamaks, et artiklis 1 osutatud tooteid ei viida turule, kui need sisaldavad geneetiliselt muundatud riisi LL RICE 601.

Artikkel 5

Kulude korvamine

Artiklites 2 ja 4 sätestatud kulud kannavad toodete esmase turuleviimise eest vastutavad ettevõtjad.

Artikkel 6

Adressaadid

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 23. august 2006

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Markos KYPRIANOU